

काठेखोला गाउँपालिका आ.व. २०८१/०८२ को

१५ औं गाउँ सभा

उपाध्यक्ष श्री तेज बहादुर थापाज्यूद्वारा प्रस्तुत

बजेट वक्तव्य

गरिमामय १५ औं गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू, उपस्थित गाउँसभा सदस्यहरु, कर्मचारी, पत्रकार एवम सामाजिक सञ्जाल मार्फत हामीलाई प्रत्यक्ष सुनिरहनु भएका आमावुवा दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरु सबैमा हार्दिक अभिवादन व्यक्त गर्दछु।

काठेखोला गाउँपालिकाले हालसम्म प्राप्त गरेका अनुभव र उपलब्धिहरुलाई संस्थागत गर्दै दिगो विकास, शान्ति, सुशासन, परिवर्तन र समृद्धिको आकांक्षाहरुलाई संवोधन गर्ने मुल ध्येयका साथ काठेखोला गाउँपालिका, स्थानीय सरकारको उपाध्यक्षको हैसियतले यस गरिमामय १५ औं गाउँसभामा आ.व.२०८१/०८२ को बजेट प्रस्तुत गर्न पाउदा म आफु निकै गौरवान्वित भएको महसुस गरेको छु।

सर्वप्रथम राष्ट्रहित, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तका लागि भएका नेपालको लोकतान्त्रिक आन्दोलन, संघर्ष, परिवर्तन, क्रान्ति, सामाजिक तथा मुक्ति आन्दोलन र गणतन्त्र स्थापनाको खातिर भएका जनआन्दोलन र बलिदानको गौरवपूर्ण इतिहासलाई स्मरण गर्दै ति आन्दोलन र संघर्षको क्रममा आफ्नो जीवनको प्राण आहुति गर्नुहुने महान सहिदहरु प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु। साथै जनआन्दोलनका घाईतेहरु प्रति पनि उत्तिकै सम्मान व्यक्त गर्दै सिध्न स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु। अग्रगामी परिवर्तनका आन्दोलनहरुमा नेतृत्वदायी भुमिका निर्वाह गर्नुहुने लोकतान्त्रिक आन्दोलनका योद्धा, राजनैतिक एवम सामाजिक अगुवा, अग्रज नेता एवम नेतृत्वहरु र साथ सहयोग प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण नागरिकहरु प्रति पनि हार्दिक सम्मान प्रकट गर्दछु।

नेपालको संविधान-२०७२ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा उल्लेखित अधिकार र गाउँपालिकाको अधिकार क्षेत्रभित्र रही मौलिक हक र कर्तव्य सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्थाको कार्यन्वयन गर्न काठेखोला गाउँपालिका सदा प्रतिबद्ध छ। काठेखोला गाउँपालिका जनभावना, जनआकांक्षा र आवश्यकताको आधारमा समग्र गाउँपालिकाको भौतिक तथा मानव विकास सहित नागरिकको जीवनस्तरमा व्यापक सुधार ल्याउन र विकास, परिवर्तन र समृद्धिको अपेक्षा पुरा गर्न दृढ संकल्पका साथ अगाडि बढिरहेको छ।

प्राकृतिक सुन्दरता सहितको भौगोलिक विविधता, बहुजातिय, बहुधार्मिक र बहुसांस्कृतिक विशेषतायुक्त यस काठेखोला गाउँपालिकालाई सद्भाव र सह-अस्तित्वमा आधारित एकताबद्ध, सभ्य र सुसंस्कृत समाज निर्माण गर्दै उदारहणीय र नमुना गाउँपालिकाको रुपमा विकास गर्ने पहिलो र मुख्य संकल्पका साथ विकास, परिवर्तन र समृद्धि सहितको काठेखोला गाउँपालिका निर्माण गर्न सदा प्रतिबद्ध छ। काठेखोलाबासी जनताको चाहाना, विकास प्रतिको मोह र परिवर्तन प्रतिको आकांक्षालाई पुरा गर्न अनि जनताको सेवा प्रवाहमा सहजता र सरलता प्रदान गर्न काठेखोला गाउँपालिका निरन्तर प्रयासरत छ। जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रुपमा स्थापित हरेक नागरिकहरुको घरदैलोमा पुगेर सेवा प्रवाह गर्ने आधारस्तम्भको रुपमा रहेको स्थानीय सरकारलाई अभ् जनमैत्री र प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्न हामी सदा प्रतिबद्ध छौं।

गाउँबासीको नागरिकहरुको आकांक्षा सबै कुरा एकै पटक संवोधन भईदियोस भन्ने हुन्छ। तर, समय, स्रोत र क्षमताको सीमाले गर्दा एकै पटक सबै कुरा संवोधन गर्न सम्भव नहुदो रहेछ। त्यस माथि स्थानीय सरकार अभ्यासकै क्रममा र आन्तरिक श्रोत निकै कम रहेको र साधन र स्रोत पर्याप्त र सुनिश्चित नभई सकेको अवस्थामा नागरिकको सबै माग एकैपटक सम्बोधन गर्न साँच्चिकै चुनौतिको विषय हो। यस्तो अवस्थामा अधिकतम जनतालाई लाभ वा फाइदा दिने कार्यक्रम वा आयोजनालाई छनौट गर्ने वाध्यात्मक अवस्था गाउँपालिकाको रहेको छ। बजेट तर्जुमा गर्दा जनप्रतिनिधिहरुको सहयोग र स्वामित्वलाई ख्याल गर्दै जनताका विकासका आकांक्षा र आवश्यकताहरुको वारेमा पर्याप्त अध्ययन र सुझाव लिएको छु। वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा गाउँसभाका सदस्यहरुको छलफल बाट समस्याहरुका वारेमा पर्याप्त जानकारी प्राप्त भएको छ।

सबै गाउँसभा सदस्यहरूले अमूल्य सुझाव दिई गाउँपालिकालाई सहयोग गर्नु भएको छ । गाउँ सभा सदस्यहरूबाट प्रकट भएका जनताका मनोभावनालाई बजेट निर्माण गर्दा प्रर्याप्त ध्यान दिएको छु ।

वार्षिक बजेट गाउँसभाले अवलम्बन गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने महत्वपूर्ण औजार हो । बजेट तर्जुमा गर्दा संविधानले नागरिकका लागि वाचा गरेको मौलिक हकहरूको पूर्ण उपभोगको सुनिश्चिततालाई समेट्दै संविधानले परिकल्पना गरेको दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षालाई साकार पार्न सहयोगी हुने कार्यक्रम तथा कृयाकलापहरू समावेश गर्न ध्यान दिनु आवश्यक हुन्छ ।

काठेखोला गाउँपालिकाको विकास, परिवर्तन र समृद्धि प्राप्त गर्न उपलब्ध श्रोत साधनलाई बढि भन्दा बढि प्रयोग गरि नागरिकहरूको हित अभिवृद्धि गर्दै सामाजिक न्यायमा आधारित समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र एवम शिक्षित, सक्षम र आर्थिक एवम सामाजिक रुपमा हरेक कुराले सुविधा सम्पन्न नागरिक बनाउने हाम्रो अठोट र काठेखोला गाउँपालिकाले अंगिकार गरेको “कृषि, पर्यटन, शिक्षा र पूर्वाधार, समृद्ध काठेखोला निर्माणको आधार” भन्ने मुल उद्घोष र सोचलाई साकार रुप दिन सहयोग पुग्ने गरि यो बजेट तर्जुमा गरेको छु ।

काठेखोला गाउँपालिकाको आगामी आ.व. २०८१/०८२ को बजेट तर्जुमा गर्दा मैले काठेखोला गाउँपालिकाले हालसम्म हाँसिल भएका उपलब्धीहरू संस्थागत गर्दै जनप्रतिनिधिमुलक लोकतान्त्रिक पद्धतिबाट हाम्रा नागरिकहरूले सेवा, विकास र रुपान्तरित समतामुलक समाजको निर्माण गर्ने प्रणालीबाट निर्देशित हुदै समाजवाद उन्मुख राष्ट्र सहितको उदाहरणीय र गाउँपालिकाको रुपमा स्थापित गर्न यो बजेट केन्द्रित गरेको छु ।

पछिल्लो सयममा नेपाली अर्थतन्त्र विस्तारै समाधानउन्मुख हुदै गहिरहेको वर्तमान सन्दर्भमा गाउँपालिकाको दिगो विकास र प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धिका लागि आगामी आ.व.को बजेट विनियोजनलाई समावेशीमुलक, उत्पादनमुलक, रोजगारी वृद्धि र थप राजस्व प्राप्त हुने क्षेत्रमा केन्द्रित गर्दै करको दर भन्दा दायरा विस्तारलाई बढि भन्दा बढि जोड दिएको छु ।

आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा मैले नेपालको संविधान, ऐन, कानून, निती नियम, संघिय सरकार र प्रदेश सरकारको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट बक्तव्य, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, काठेखोला गाउँपालिकाका अध्यक्ष ज्युद्धारा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम, विनियोजन विधेयक-२०८१ र आर्थिक विधेयक-२०८१ को सिद्धान्त र प्राथमिकता, स्थानीय राजनैतिक पार्टी, सामाजिक अगुवाहरू, सम्बन्धित सरोकारवालाहरूले दिनुभएको रचनात्मक सल्लाह, सुझाव एवम सार्वजनिक सुनुवाई तथा विभिन्न समयमा काठेखोलाबासी जनता र सञ्चार माध्यमहरूबाट प्राप्त भएका सुझाव र सुधारका माग समेतलाई मुख्य आधार बनाएको छु ।

गाउँ, टोल र बस्ती स्तरबाट चरणबद्ध रुपमा सुरुवात गरिएको योजना माग र छनौट प्रक्रियाहरू अपनाउदै आ.व.२०८१/०८२ को बजेट निर्माणको क्रममा विषयगत समिति र राजस्व परामर्श समितिले दिएको सुझावलाई आत्मसाथ गर्दै श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिले दिएको सिमाभिन्न रही बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा आय तथा खर्चको सिमा निर्धारण गरि सो बैठकलाई समेत मध्यनजर गरि उक्त समितिले स्विकृत गरेको बजेट तथा कार्यक्रम समेत समावेश गरेको छु । साथै विषयगत विविध ऐन, कानून, कार्यविधि, नियमावली र निर्देशिकाहरू, गाउँ कार्यपालिकाको बैठकका निर्णयहरू तथा दिगो विकास लक्ष्यलाई पनि मुख्य आधार बनाएको छु ।

जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रुपमा स्थापित हरेक नागरिकहरूको घरदैलोमा पुगेर सेवा प्रवाह गर्ने आधारस्तम्भको रुपमा रहेको स्थानीय सरकारलाई अभ् जनमैत्री र प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्न हामी सदा प्रतिबद्ध छौ ।

आगामी आर्थिक वर्षको बजेट जनतालाई कसरी अधिकार सम्पन्न गराउन सकिन्छ, कसरी आर्थिक समृद्धितर उन्मुख गराउन सकिन्छ, कसरी सहजता प्रदान गर्न सकिन्छ अनि कसरी सामाजिक परिवर्तन र रुपान्तरणको दिशामा डोर्याउन सकिन्छ त्यतातिर केन्द्रित गरि निर्माण गरिएको छ साथै राज्य र विकासको मुल प्रवाहबाट पछाडी परेका लक्षितवर्ग दलित, महिला, जनजाति, अपांग, बालबालिका र जेष्ठनागरिकहरूको आर्थिक एवम सामाजिक शसक्तिकरणका लागि विशेष जोड दिई सोही अनुसारको बजेट निर्माण गरेको छु ।

संघ, प्रदेश र स्थानीय तह विचको सहकार्य, सहअस्तित्व र समन्वयलाई अवलम्बन गर्दै जनसहभागीता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरि जनतालाई सुलभ र गुणस्तरिय सेवा प्रवाह गरि यतिवेला सिंहदरबार गाउँमै आएको जनतालाई आभाष दिलाउनु पर्ने अवसर, दायित्व र चुनौति हामी माभ् आएको छ ।

नेपालको संविधानले परिकल्पना गरे अनुसार गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीद्वारा लोकतान्त्रिक समाजवाद स्थापनार्थ नेपाल सरकारले लिइएको हरेक कार्यक्रमलाई साकार पार्न यस गाउँपालिका प्रतिवद्ध रहदै गाउँपालिकाको समग्र विकास र गाउँपालिकाबासी नागरिकहरुको हक हित र अधिकारको रक्षा गर्न प्रतिवद्ध छ। गाउँपालिकाको अधिकार क्षेत्रभित्र रही मौलिक हक र कर्तव्य सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्थाको कार्यन्वयन गर्न काठेखोला गाउँपालिका सदा प्रतिवद्ध छ। काठेखोला गाउँपालिका आवश्यकता, जनभावना र जनआकांक्षाको आधारमा नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार ल्याइ विकास, परिवर्तन र समृद्धिको अपेक्षा पुरा गर्न दृढ संकल्पका साथ अगाडि बढ्ने छ।

विकास, परिवर्तन र समृद्धिले सुसज्जित **हाम्रो गाउँपालिका, राम्रो गाउँपालिका** निर्माणको यो अभियानमा काठेखोला गाउँपालिकाका हरेक नागरिकहरुको साथ, सहयोग र ऐक्यबद्धताका लागि हार्दिक अपिल समेत गर्दछु।

अध्यक्ष महोदय, एवम उपस्थित गाउँसभा सदस्य ज्युहरु ।

अव म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेटका उद्देश्यहरु सभामा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

- स्वरोजगारका लागि पर्यटन विकास तथा प्रवर्द्धन, आन्तरिक कृषि उत्पादन लगायतका विभिन्न सीप विकास कार्यक्रम मार्फत यस गाउँपालिकाको आर्थिक विकास गर्ने।
- कृषि क्षेत्रमा व्यवसायीकरण र आधुनिकीकरण गरी उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने।
- आर्थिक बृद्धिलाई उच्च दरमा उकाल्दै गाउँबासिको जीवनस्तरमा देख्न सकिने र अनुभूति गर्न सकिने सुधार ल्याउन मानवीय पूँजी विकास र उत्पादन सहयोगी भौतिक पूर्वाधारको विकास गर्दै समग्र आर्थिक क्षेत्रलाई चलायमान बनाउने तथा दिगो आर्थिक विकास गर्ने।
- पर्यटनमैत्री पूर्वाधार विकास गरी पर्यटन उद्योगलाई विस्तार गर्ने एवं लगानी, रोजगारी तथा अन्य आय आर्जनको आकर्षक गन्तव्यको रूपमा पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्ने।
- आधारभूत पूर्वाधारको निर्माण र विकास गरी गाउँ सरकार र आधारभूत सेवामा नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने।
- स्वास्थ्य र शिक्षामा गुणस्तरीय सुधार गर्ने।
- गणुस्तरीय र भरपदी खानेपानीको सुविधाको विस्तार गर्दै एक घर एक धारोको व्यवस्था गर्ने।
- वातावरण सन्तुलन तथा विपद् व्यवस्थापनलाई अन्तर आवश्यकताको विषयकोरूपमा विकास गर्ने।
- सामाजिक समावेशीको नीति अवलम्बन गर्दै लक्षित समुदायका बर्गहरुलाई आर्थिक एवम सामाजिक शसक्तिकरणको माध्यमबाट शसक्तिकरण गरि विकासको मुल प्रवाहमा समाहित गर्न समावेशी र सन्तुलित विकासलाई प्रवर्द्धन गर्ने।
- लैङ्गिक मैत्रि समावेशी विकासमा जोड दिने।
- महिला, दलित, जनजाति, विपन्न, उपेक्षित र गरिवीको रेखामुनी रहेका गाउँपालिकाका नागरिकहरुलाई सामाजिक र आर्थिक समानता कायम गर्ने।
- विपद जोखिम न्युनिकरण, उद्धार राहत एवम वन वातावरण र जलाधार संरक्षण गर्ने।
- अर्थतन्त्रलाई चलायमान र गतिशिल तुल्याउन उत्पादन र उत्पादकत्वमा जोड दिदै गाउँपालिकाको आर्थिक विकासका समग्र क्षेत्रहरु विच गतिशिल अन्तरसम्बन्ध कायम गर्ने।
- उपलब्ध श्रोत र साधनको सन्तुलित समन्यायिक वितरणको माध्यमबाट समानुपातिक विकास हासिल गर्ने।
- स्थानीय सरकारबाट प्रवाह हुने सेवालाई छिटो छरिटो सहज, सुलभ र प्रविधिमैत्री बनाई जन विश्वास हासिल गर्ने।
- गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने विकासका क्रियाकलापहरु र सेवा प्रवाहका समानुपातिक, समावेशी र न्यायोचित रूपमा वितरण गर्ने।
- नागरिकहरु खुसी र सन्तुष्टी हुने गरि सेवा प्रवाह गर्ने।

- भ्रष्टाचारमा शुन्य सहनशिलताको नीति अवलम्बन गर्दै, वित्तिय अनुसासन, पारदर्शिता र उत्तरदायी शासकीय व्यवस्था मार्फत सुशासनको प्रवर्द्धन गर्ने ।

अव म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट कार्यक्रमका प्राथमिकताका केही सुचीहरु सभामा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

- कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि तथा कृषि क्षेत्रमा व्यापक सुधार ।
- उद्यमशिलताको विकास, पर्यटन प्रवर्द्धन र रोजगारी सिर्जना ।
- आत्मनिर्भर, स्वरोजगार सहितको सिप विकास कार्यक्रम ।
- दलित समुदायका नागरिकहरुको सुरक्षित र स्वस्थ जिवनको सुनिश्चितता ।
- स्वास्थ्य सेवाको सुदृढिकरण मार्फत स्वस्थ जीवनको सुनिश्चितता ।
- दिगो गुणस्तरीय भौतिक पुर्वाधार ।
- लक्षित समुदायको आर्थिक एवम सामाजिक शसक्तिकरण ।
- गुणस्तरीय शिक्षा र सामाजिक विकास मार्फत सुसंस्कृत समाज निर्माण ।
- सेवा प्रवाहमा नागरिकहरुको सहज पहुँच र सुशासन अभिवृद्धि ।
- नागरिकहरुको सुरक्षा तथा विपद व्यवस्थापन ।
- जलवायु परिवर्तन तथा वातावरणीय सन्तुलन कायम ।

अध्यक्ष महोदय, एवम गाउँसभा सदस्य ज्युहरु ।

अव म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को वार्षिक बजेटमा संबोधन गरिएको बजेट कार्यक्रमहरुको केही सारसंक्षेप प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

काठेखोला गाउँपालिकाको गाउँपालिका स्तरीय कार्यक्रम अन्तरगत विभिन्न विषयगत समितिहरु तर्फ १३ करोड ६९ लाख ३ हजार रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु ।

जस अन्तरगत .

➤ आर्थिक विकास तर्फ	रु. १ करोड ४० लाख
➤ पुर्वाधार विकास तर्फ	रु. ८ करोड ९ लाख ३ हजार
➤ सामाजिक विकास तर्फ	रु. ३ करोड ४० लाख
➤ सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास तर्फ	रु. ४० लाख
➤ वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फ	रु. ४० लाख

अव म आगामी आर्थिक वर्षमा काठेखोला गाउँपालिकाको विकास, परिवर्तन र समृद्धिका लागि केही योजना तथा कार्यक्रमहरु यस सभामा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

- आठवटै वडाको नागरिकहरुको माग, समस्या र आवश्यकतालाई संबोधन गर्न वडागत बजेट बाँडफाड तर्फ रु.३ करोड ७० लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- सवैको चासो, आवश्यकता र सवै नागरिकहरुले निकै महत्वका साथ लिइएको काठेखोला गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु
- काठेखोला गाउँपालिकाको गौरवको योजना अन्तरगत काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. २ भीमापोखराको अक्षेते बजारदेखि वडा नं. २ को वडा कार्यालयसम्म जोड्ने सडक स्तरोन्नतिका लागि रु. ५० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु । त्यसैगरी गाउँपालिकाकै गौरवको योजना अन्तरगत काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. ५ विहुँको खोराखोला, सुनाखरी, मौरीभिर, गौस्वारा खोला सम्मको सडक लाई स्तरोन्नतिका लागि पनि रु. ५० लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- काठेखोला गाउँपालिकाको केन्द्रदेखि प्रत्येक वडाको वडा कार्यालयसम्म जोड्ने सडक स्तरोन्नतिका लागि रु. ८० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । यस योजनामा वडाको पनि सोही रकम बराबरको लगानी रहने सभासमक्ष जानाकारी गराउदछु ।
- काठेखोला गाउँपालिका भित्रका सम्पुर्ण दलित समुदायका नागरिकहरुलाई निशुल्क स्वास्थ्य विमा गर्ने गरि **“अध्यक्षसंग दलित नागरिक स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम”** सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने बजेटको

व्यवस्था गरेको छु । साथै हाम्रो कार्यकाल भित्र काठेखोला गाउँपालिका भित्रका १००० घर परिवारलाई प्रत्यक्ष लाभ हुनेगरी विपन्न नागरिकहरूका लागि निशुल्क स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि यस वर्ष रु.७ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

- कृषि तथा पशुपालनको क्षेत्रमा विवाईसी बागलुङ र हेफर प्रोजेक्ट नेपालसंग विगत तीन वर्षदेखि निरन्तर रुपमा गरिदै आइएको कृषि तथा पशु उद्यमशिलता विकास परियोजना साभेदारी कार्यक्रमको सम्झौताको समायावधि यस वर्ष सकिएकोले पुनः सुचना आह्वान गरि साभेदारीमा सञ्चालन गरिने कृषि तथा पशु उद्यमशिलता विकास परियोजना लाई लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । उक्त परियोजना मार्फत उत्पादनमा बृद्धि, शसक्तिकरण र उद्यमशिलताको विकास समेत हुने मैले आशा लिएको छु ।
- काठेखोला गाउँपालिकाको समग्र पर्यटन एवम होमस्टे प्रवर्द्धनका लागि एन जि डि एफ बागलुङसंग सहकार्य गरि साभेदारितामा आधारित पर्यटन प्रवर्द्धनका कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- लक्षित वर्गको आर्थिक एवम सामाजिक शसक्तिकरणमा जोड दिदै महिला, दलित, जनजाति र जेष्ठनागरिक, अपांग र बालबालिकाहरूका लागि रु.२० लाखको दरले जम्मा रु. ८० लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- आठवटै वडाको सडक मर्मत सम्भारका लागि रु. १६ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु ।
- सडक पुर्वाधार छिटो छरितो निर्माण तथा मर्मतका लागि नाली सफा गर्ने बकेट, रोलर लगायतका उपकरण खरिद गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- काठेखोला गाउँपालिका, वडा नं. ८ मा रहेको उपल्थर सामुदायिक भवन निर्माणका लागि रु. १२ लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- काठेखोला गाउँपालिका, वडा नं. ६ मा बहुसेवा सामुदायिक खोपकेन्द्र निर्माणका लागि रु. ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- वातावरणीय प्रभाव मुल्याङ्कन इ आइ ए निर्माणका लागि रु. ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- तेश्रो अध्यक्षकप तथा पाँचौ राष्ट्रपति रनिडशिल्ड प्रतियोगिता, कला, संस्कृति तथा समग्र खेलकुद क्षेत्रको संरक्षण, सम्बर्द्धन, प्रवर्द्धन, तालिम, प्रशिक्षण एवम कला, संस्कृति तथा खेलकुद विकासका आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- काठेखोला गाउँपालिका स्तरीय कला, संस्कृति तथा खेलकुद विकास समितिको आयोजना र जिल्ला स्थित सम्पूर्ण नगरपालिका/गाउँपालिका र अन्य सहयोगी संस्थाहरूको सहयोगमा सञ्चालन हुने राष्ट्रिय स्तरको कराते प्रतियोगिता सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- काठेखोला गाउँपालिका-४ तंग्राममा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको बहुउदेशीय कर्भडहललाई यसैवर्ष सञ्चालन गर्ने गरि पुर्णता दिन रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- कृषकहरूको उत्पादनलाई बजारसंग जोड्दै सवै जाति, समुदायहरूले उत्पादन गरेको दुध बजारीकरण गर्न यसै वर्ष अक्षेत्ते बजारमा सञ्चालन गरिने दुध कलेक्सन सेन्टर सञ्चालनका पूर्वाधार निर्माण गर्न रु.१० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- परम्परागत कृषि प्रणालीलाई यान्त्रीकरण गर्ने, पशु व्यवसायमा नस्ल सुधार, प्रकोप व्यवस्थापन, बेरोजगार तथा रोजगारी गुमाएकाहरूलाई रोजगारी सिर्जना गर्ने, विउ विजन बितरण, बाली कटानी, मिनिक्विट बितरण गर्ने, पशुबिमा अभिमुखिकरण जस्ता कृषिजन्य कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिकता दिई आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु । त्यसैगरी कृषकहरूका लागि तालिम, गोष्ठी, प्रशिक्षण संगै पशुपंक्षिका लागि निशुल्क औषधी बितरण कार्यक्रमको लागि पनि उचित बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- गाउँपालिकाभित्र चियाखेति विस्तारका लागि आवश्यक पर्ने बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- आम नागरिकहरूको बढ्दो मागलाई ध्यानमा राखी बाँदर अतिक्रमणलाई न्युनिकरण गर्नका लागि पनि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएको छु ।

- कृषि पेशा प्रति आम नागरिकहरुको अभिरुची जागृत गराउन सफल कृषक सम्मान कार्यक्रमका लागि पनि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु । साथै माटो परिक्षण प्रयोगशाला मिनी ल्याव सञ्चालनका लागि पनि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- स्थानीय गोरु संरक्षणका लागि सञ्चालन गरिने कृषकलाई प्रोत्साहन, गोरुलाई पोषण कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक विनियोजन गरेको छु ।
- कृषि क्षेत्र अन्तर्गत विभिन्न पकेट क्षेत्र विकास तथा विस्तारका लागि रु.७ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु । त्यसैगरी कोदो बाली उत्पादनमा आधारीत अनुदान कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पशुपंक्षीहरुको औषधी खरिदका लागि आवश्यक पर्ने बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- सहकारी शिक्षा, अनुगमन र लेखा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु । साथै व्यवहारिक र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालनमा रहको लघुउद्यम कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- गाउँपालिका भित्रका शैक्षिक संस्थाहरुको थप व्यवस्थापन एवम शैक्षिक सुधारका लागि चालु आ.व.देखि नै सञ्चालनमा रहेको **अध्यक्षसंग शैक्षिक सुधार कार्यक्रम** लाई निरन्तरता दिदै सो कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु । साथै विद्यालयको सघन अनुगमन गर्ने कार्यलाई थप परिमार्जित गर्दै **उपाध्यक्षसंग विद्यालय सघन तथा नियमित, अनुगमन कार्यक्रम** का लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- स्थानीय पाठ्यपुस्तक निर्माण, छपाई तथा प्रवोधिकरणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- भि.एस.ओ. नेपालको व्यवस्थापनमा मा.वि.तथा आधारभुत विद्यालयमा सञ्चालन भएको ठुलीदिदी विस्तार कार्यक्रम सञ्चालन र के.जी.कक्षा शिक्षक र बालविकास सहजकर्ताको लागि पनि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- सिर्जनशिल शुक्रवार कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै उत्कृष्ट विद्यालय, उत्कृष्ट शिक्षक र उत्कृष्ट विद्यार्थी प्रोत्साहन कार्यक्रमको लागि पनि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएको छु ।
- सुत्केरी शिक्षिका विदा सोध भर्ना कार्यक्रमका लागि रु. ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै विद्यालयहरुमा विद्युतिय हाजिरी जडान, स्मार्ट स्कुल एप्स सफट्वयरका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- शैक्षिक गुणस्तर बृद्धिका लागि प्रविधि विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै शिक्षकहरुको पेशागत विकास तालिमका लागि पनि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- नागरिकहरुका लागि निशुल्क रूपमा वितरण गरिने औषधी खरिद तथा औजार उपकरण खरिदका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- बागलुङ बजारमा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको मानवसेवा आश्रमको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुमा ल्याव सञ्चालनका लागि आवश्यक कर्मचारी सहित लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पोषण सुधारका लागि आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत गर्भवति महिलाहरुका लागि अन्डा, आयोदिन नुन लगायतका पोषण कार्यक्रम सञ्चालनका लागि यस वर्ष पनि निरन्तरता दिएको छु ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरुका लागि मोवाईल सेवा एवम क्षमता अभिवृद्धिका लागि पनि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएको छु ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरुको मासिक यातायात खर्च व्यवस्थापनका लागि रु. ५ लाख ५८ हजार रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु ।

- वडा स्तरमा रहेका स्वास्थ्य चौकी सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि यस आ.व.मा पनि निरन्तरता दिएको छु ।
- विपन्न महिला, दलित र जनजाति विद्यार्थीहरु लागि प्राविधिक शिक्षा अध्ययन कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु । साथै लक्षित वर्गको शसक्तिकरण, सीप विकास र आय आर्जन सहित स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमका लागि पनि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- महिला उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक विनियोजन गरेको छु ।
- दलित समुदायको परम्परागत पेशा सुधार र आय आर्जनमुखि कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- कला, संस्कृतिको अभिलेखिकरण सहित जनजाति प्रोफाईल प्रकाशन र मगर भाषा कक्षा सञ्चालनका लागि पनि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- जनजाति समुदायको स्थानीय सीपमा आधारित व्यवसाय प्रवर्द्धनका लागि बेद बाँस सम्बन्धि तालिम तथा उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु । साथै सिङ्की गुन्द्रुक प्याकेजीङ प्रविधि हस्तान्तरणका लागि पनि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- काठेखोला गाउँपालिकाको पहिचानको योजना अन्तर्गत वडा नं. ४ तंग्राममा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको जनजाति संग्राहलय कार्य सम्पन्नताका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- क र ख वर्ग भएका अपांगता भएका व्यक्तिहरुको अवस्था अनुगमन ग र घ वर्गका आयआर्जन कार्यक्रम र ग वर्गका अपांगता भएको व्यक्तिहरुको स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गर्न, भुकम्प प्रतिरोधी घर तथा संरचना निर्माण सम्बन्धि तालिमका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- जुनसुकै बेला, जहिले र जहाँसुकै जस्तोपनि विपद आईपर्ने सक्छन भन्ने कुरालाई ध्यानमा राखी **जहाँ बिपद त्यहाँ काठेखोला** को नारा लिई सञ्चालन गरिएको गाउँपालिका स्तरीय विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ । उक्त कोषमा आगामी वर्षका लागि रु. ५ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु ।
- खानेपानीको मुल संरक्षण तथा मुलको पानी सुद्धता परिक्षणका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, मेलमिलापकर्ता, उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरु र अन्य सरोकारवालाहरुका लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम सञ्चालन गरिने छ जसको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- काठेखोला गाउँपालिकाको हरेक योजना, कार्यक्रम, विकास, र आर्थिक पारदर्शिपूर्ण सेवा प्रवाहलाई सुनिश्चित गर्न र गाउँपालिकाको हरेक गतिविधिहरुलाई आम जनताको बिचमा पुराउनका लागि स्थानीय छापा एवम बिद्युतिय माध्यमद्वारा हाम्रा गतिविधिहरु प्रकाशन एवम प्रशारणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । त्यसैगरि काठेखोला गाउँपालिकाको डकुमेन्ट्री निर्माणका लागि पनि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- काठेखोला गाउँपालिकाको डिजिटल प्रोफाईल अध्यावधिका लागि रु. ५ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु ।
- संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण (ONM) का लागि आवश्यक पर्ने बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- जलवायु परिवर्तन, मौशम सम्बन्धी जानाकारी, विपदका समयमा सुचना प्रविधिका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु । साथै खोज, उद्धार तथा दुर्तप्रतिकार्य टोली गठन तथा परिचालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- बजार अनुगमन, शान्ति सुरक्षा र राजस्व सुधारमा परिचालन गर्ने अभिप्रायले गठन गरिने नगर प्रहरी गठन तथा सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

- काठेखोला गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई जनताको घरदैलोमा पुराउने अभिप्रायले सञ्चालन गरिने घुम्ती शिविर सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु । साथै सडक चिन्ह सुचना बोर्ड, विद्युतीय हाँजिरी, सि.सी.क्यामेरा जडानका लागि आवश्यक पर्ने बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- स्थानीय सरकारका स्वरुप टोल टोलमा पुराउन टोल सुधार समिति गठन र व्यवस्थापनका लागि समेत आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएको छु ।
- काठेखोला गाउँपालिका भित्रका सार्वजनिक सम्पदाहरुको तथ्याङ्क संकलन गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

सभाअध्यक्ष ज्यु एवम गाउँसभा सदस्य ज्युहरु :

अव म आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को यथार्थ खर्च र २०८०/०८१ को संशोधित अनुमान र २०८१/०८२ को अनुमानित आय व्यय विवरण यस सभामा पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

क्र.सं.	आ.व.	चालु खर्च	पुजीगत खर्च	जम्मा खर्च
१	२०७९/०८० को यथार्थ खर्च	३४,३२,०६,६५१	२०,१३,०३,८४०	५४,४५,१०,४९२
२	२०८०/०८१ को संशोधित अनुमान	३७,७४,३५,०००	१९,१०,१९,०००	५६,७४,५४,०००
३	२०८१/०८२ को अनुमानित आय व्यय	३८,२०,२०,०००	२०,५७,०३,०००	५८,७७,२३,०००

यस काठेखोला गाउँपालिकाको आ.व.२०८१/०८२ को अनुमानित वार्षिक आय विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.सं.	श्रोत	रकम रु.
१	संघिय सरकारबाट वित्तिय समानिकरण अनुदान	९ करोड ९९ लाख
२	संघिय सरकार ससर्त अनुदान	३० करोड १८ लाख २० हजार
३	संघिय सरकार विशेष अनुदान	२ करोड
४	संघिय सरकार समपुरक अनुदान	१ करोड
५	संघिय सरकार राजस्व बाँडफाँड	९ करोड ३ लाख
६	गण्डकी प्रदेश सरकार वित्तिय समानिकरण अनुदान	१ करोड २९ लाख ६९ हजार
७	गण्डकी प्रदेश सरकार राजस्व बाँडफाँड अनुदान	६५ लाख ७७ हजार
८	मालपोत कार्यालयबाट बाँडफाँड हुने घरजग्गा रजिस्ट्रेशन दस्तुर	५ लाख
९	गाउँपालिकाको आन्तरिक आय	७७ लाख
१०	गण्डकी प्रदेश सरकार विषेश अनुदान	४० लाख
११	गण्डकी प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान	६० लाख

क्र.सं.	श्रोत	रकम रु.
१२	संचित कोषबाट अल्या हुने अनुमानित रकम	२ करोड ७९ लाख ५७ हजार
	जम्मा	५८ करोड ७७ लाख २३ हजार

सभाअध्यक्ष ज्यु, एवम उपस्थित गाउँसभा सदस्य ज्युहरु

यस काठेखोला गाउँपालिकाको आ.व.२०८१/०८२ को अनुमानित वार्षिक व्यय विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं	व्यय विवरण	प्रस्तावित रकम
१	सशर्त (चालु)	३० करोड १८ लाख २० हजार
२	सशर्त (पूजिगत)	१० लाख
३	चालु तर्फको खर्च	७ करोड
५	मोसिनरी औजार/फर्निचर तथाफिक्चर्स	१० लाख
६	सवारी साधन	१० लाख
७	पूर्वाधार विकास	८ करोड ९ लाख ३ हजार
८	सामाजिक विकास	३ करोड ४० लाख
९	आर्थिक विकास (कृषि, पर्यटन, उद्योग तथा बाणिज्य, सहकारी र वित्तिय क्षेत्र)	१ करोड ४० लाख
१०	सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास	४० लाख
११	वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	४० लाख
१२	संघिय सरकार विषेश अनुदान रेश आधारभूत अस्पताल	२ करोड
१३	संघिय सरकार समपुरकअनुदान बिहूँ सुलडाडाँ अक्षते लेखा नी सेतीचौर देउराली सडक	१ करोड
१४	प्रदेश सरकार विशेष अनुदान लेखानी स्वास्थ्य चौकी पूर्वाधार निर्माण	४० लाख
१५	प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान बाकाप्रे धिमि पाला हुदै ७पा .न. भिमापोखरा सडक स्तरोन्नती	६० लाख
१६	वडागत विनियोजन तर्फ (८ वटा वडा)	३ करोड ७० लाख
	जम्मा अनुमानित व्यय	५८ करोड ७७ लाख २३ हजार

सभाअध्यक्ष महोदय

एवम उपस्थिति गाउँसभा सदस्य ज्युहरु

काठेखोला गाउँपालिकाको आगामी आ.व.२०८१/०८२ को अनुमानित कुल आय ५८ करोड ७७ लाख २३ हजार रुपैयाँ मध्ये संघिय सरकारबाट प्राप्त ससत अनुदानका कार्यक्रमहरु देहाय बमोजिमका शिर्षकहरुमा खर्च हुने गरि विनियोजन गरेको छु ।

क्र.सं.	बिबरण	रकम
१	कृषि तथा पशु तर्फ	४३ लाख ९५ हजार
२	उद्योग तर्फ	१३ लाख
३	शिक्षा तर्फ	२४ करोड ४४ लाख ६३ हजार
४	स्वास्थ्य तर्फ	४ करोड १४ लाख ६९ हजार
५	सामाजिक सुरक्षा तथा रोजगार प्रवद्धन	८९ लाख ९३ हजार
६	भोलुंगे पुल तर्फ	१० लाख
७	खानेपानी तर्फ	२ लाख
	जम्मा	३० करोड १८ लाख २० हजार

सभाअध्यक्ष ज्यु एवम उपस्थित गाउँसभा सदस्य ज्युहरु, कर्मचारी एवम पत्रकार मित्रहरु ।

माथी विषय तथा क्षेत्रगत रुपमा उल्लेखित बजेटलाई गाउँपालिकाबाट गौरव र वडाबाट सिफारिस भइ आएका योजनाहरु र गाउँपालिकाबाट सबै वडामा सञ्चालन हुने साभा योजनाहरुको विस्तृत विवरण अनुसुचीमा उल्लेख गरिएको छ ।

सभाअध्यक्ष ज्यु

अन्तमा यस काठेखोला गाउँपालिकाको आ.व.२०८१/०८२ को योजना तथा कार्यक्रमहरु सफल, सार्थक र उत्साहजनक कार्यान्वयनको लागि सबैको सक्रिय सहयोग एवं भूमिकाको अपेक्षा गर्दछु । हाम्रा हरेक योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई विकास, परिवर्तन र सम्बृद्धि संगै नागरिकहरुको उत्पादन र आर्थिक आमदानीसंग जोड्न र सबै योजना तथा कार्यक्रमहरुमा जनसहभागीता बढाउन विशेष ध्यान दिनुहुन हार्दिक अनुरोध गर्दछु । योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका सबै चरणहरुमा अनुगमन तथा मुल्यांकनलाई थप प्रभावकारी बनाउनुपर्ने आवश्यकता पनि उत्तिकै छ । काठेखोला गाउँपालिकाको बजेट कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सबैबाट सक्रियताका साथ सहयोगका लागि सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, समस्त राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, राजनैतिक दलका नेता तथा कार्यकर्ताहरु, सामाजिक अभियान्ताहरु, बिज्ञ एवम विद्वान ब्यक्तित्वहरु, एवम आम काठेखोलाबासी आमामुवा दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरुको दरिलो साथ, सक्रियता र उत्साहजनक सहभागीता रहने छ भन्ने आशा एवम विश्वास गरेको छु । धन्यवाद ।

१० असार २०८१

तेज बहादुर थापा
उपाध्यक्ष
काठेखोला गाउँपालिका